

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 16.01.2019r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.501.69.2018.

Stanowienie Pańi Konstora,

Z uwagi na dużą liczbę skarg i pytań od uczniów pełnoletnich, Rzecznik Praw Obywatelskich zainteresował się kwestią przestrzegania ich praw i wolności w szkołach. Uczniowie zgłaszają problemy z opuszczaniem terenu placówki edukacyjnej podczas przerw, zwalnianiem się z zajęć, usprawiedliwianiem nieobecności, udzielaniem zgody na udział w wycieczkach szkolnych, korzystaniem z urządzeń elektronicznych, czy też udzielaniem informacji rodzicom na temat ich zachowania w szkole.

Zgodnie z art. 99 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.) obowiązki ucznia określa się w statucie szkoły. Statut szkoły, jako akt prawa wewnętrznego, nie może jednak regulować kwestii zdolności do czynności prawnej odmiennie, niż czyni to akt prawa powszechnie obowiązującego, jakim jest Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.). Stanowi on w art. 11, że pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na stanowisku, że z chwilą uzyskania pełnoletności uczeń może samodzielnie wpływać na swoją sytuację prawną kształtowaną dotąd w wyniku działania jego przedstawicieli ustawowych. Co do zasady więc pełnoletnia osoba powinna mieć prawo odmowy zgody na udzielanie informacji rodzicom o wynikach

w nauce, usprawiedliwiania nieobecności, czy też dysponowania własnością. Rzecznik zdaje sobie sprawę, że decyzje o umieszczeniu zakazów w statucie szkoły podyktowane są względami bezpieczeństwa oraz istnieniem po stronie rodziców obowiązku alimentacyjnego względem dzieci (również pełnoletnich), które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Zgadza się jednakże z oceną skarżących, że niektóre z tych zakazów nadmiernie ingerują w wolność pełnoletnich uczniów, która pozostaje pod ochroną konstytucyjną. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje skarżących, że jeżeli przepisy statutu budzą wątpliwości co do zgodności z prawem, można zwrócić się w tej sprawie do odpowiedniego kuratora oświaty.

Z uwagi na fakt, że Rzecznik Praw Obywatelskich chciałby posiadać pełną wiedzę na temat poszanowania praw i wolności uczniów, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), zwracam się do Pani Kurator z uprzejmą prośbą o odpowiedź na pytanie, czy do Kuratorium Oświaty w Lublinie wpływają skargi na naruszanie praw uczniów pełnoletnich przez szkoły. Proszę także o informację o działaniach podejmowanych w tych sprawach.

2 październik

DYREKTOR ZESPOŁU

Mirosław Wróblewski